

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور»

(اعاده شده از شورای نگهبان (۳))

مقدمه

لایحه احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور که باهدف تجمیع برخی از «احکام دائمی» که در قوانین برنامه توسعه پیشین ارائه گردیده بود، در مرحله نخست در تاریخ ۱۳۹۵/۲/۲۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده بود. به دلیل اینکه مصوبه مذکور نسبت به لایحه دولت اختلاف فاحش پیدا نموده بود، از سوی شورای نگهبان مغایر اصول هفتاد و چهارم و هفتاد و پنجم قانون اساسی شناخته شد. لذا مجلس به منظور رفع این ایراد کلی اصلاحاتی مشتمل بر حذف و ادغام برخی مفاد مصوبه خود انجام و مجدداً مصوبه اصلاحی را نزد شورای نگهبان ارسال نمود. مصوبه مذکور در دو مرحله دیگر نیز بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان رفت و برگشت داشت. حال کمیسیون محترم به منظور رفع ایرادات آخرین مرحله از اظهار نظر شورای نگهبان، نسبت به مصوبه سابق مجلس، اصلاحاتی را انجام داده است که در گزارش حاضر به بررسی این اصلاحات از جهت رفع ایرادات شورای نگهبان می‌پردازیم.

مخصوص صحن علنی

مشخصات لایحه

دوره دهم - سال اول

شماره ثبت:

۳۲

شماره چاپ:

۳۷۷

بررسی مصوبه کمیسیون

ماده (۱) - مغایرت با اصول شصت و یکصد و سی و هشتم

اصلاح صورت گرفته در بند «۵» الحاقی به ماده (۱) اگرچه رافع ایراد شورای نگهبان می‌باشد، لکن باتوجه به اینکه عبارت «بدون حق رأی» نیز در این اصلاحات حذف گردیده و در نتیجه رؤسای اتاق‌های تعاون، بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی و اصناف در شورای عالی مهارت واجد حق رأی شده‌اند، بند مزبور به دلیل اینکه اشخاص مذکور جزئی از بخش خصوصی هستند، مغایر اصول شصت و یکصد و سی و هشتم قانون اساسی می‌باشد.

معاونت پژوهش‌های

سیاسی - حقوقی

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

ماده (۳) - رفع ایراد

باتوجه به حذف بند «ب» این ماده به دلیل باقی بودن ایراد شورای نگهبان نسبت به این بند، اصلاح صورت گرفته رافع ایراد شورای نگهبان می‌باشد.

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۵۱۹۲

تاریخ انتشار:

۱۳۹۵/۹/۲۷

ماده (۱۷) - رفع ایراد و مغایرت با بند «۱۰» سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه

از آنجایی که براساس ایراد شورای نگهبان، مطابق نظر مقام معظم رهبری در خصوص سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه، اساسنامه صندوق توسعه ملی، به غیر از جزء «۱۱» بند «ی» باید عیناً ابقاء گردد، مصوبه

کمیسیون، ماده (۸۴) قانون برنامه پنجم توسعه که ناظر به اساسنامه صندوق توسعه ملی بوده را عیناً ابقاء نموده است و صرفاً سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت که براساس سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه از بیست درصد به سی درصد زیاد شده را افزایش داده است. اما نکته‌ای که درخصوص مصوبه کمیسیون وجود دارد این است که سهم ارزش صادرات تهاتری نفت (جزء «۲» بند «ح»)، همان بیست درصد مقرر در قانون برنامه پنجم توسعه حفظ گردیده است و برخلاف سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه سهم حاصل از صادرات نفت افزایش نیافته است. چنین امری علیرغم اینکه نظیر اساسنامه موجود صندوق توسعه ملی است ولیکن می‌تواند از حیث عدم رعایت سیاست‌های کلی برنامه ششم، مغایر این سیاست‌ها شناخته شود.

ماده (۱۹) - رفع ایراد

با توجه به اینکه ایراد شورای نگهبان نسبت به این ماده ناظر به تصویب موضوع این ماده توسط شورای پول و اعتبار با توجه به ترکیب این شورا بوده است و در اصلاحیه کمیسیون، هیأت وزیران جایگزین این شورا شده، ایراد شورای نگهبان مرتفع می‌باشد.

ماده (۲۴) - رفع ابهام

اصلاح صورت گرفته در این ماده مبنی بر الحاق متن مورد نظر به ماده (۶۶) قانون امور گمرکی باتوجه به اینکه نسبت به کل ماده تعیین تکلیف نموده و همچنین ماده (۶۶) قانون امور گمرکی ابقاء گردیده است، رافع ابهامات شورای نگهبان در این خصوص است.

ماده (۲۶) - رفع ایراد

اصلاح به عمل آمده در تبصره «۲» این ماده به دلیل اینکه اصلاح مدنظر شورای نگهبان را محقق ساخته است رافع ایراد شورای نگهبان می‌باشد.

ماده (۳۰) - باقی بودن ایراد

اگرچه مطابق اصلاح صورت گرفته در بند «ب» ماده (۳۰) مقرر شده درآمد ناشی از فروش حقاچه حقاچه داران متعلق به حقاچه داری است، لکن باتوجه به اینکه براساس نظر شورای نگهبان؛ اولاً امکان عادلانه نبودن سهم حقاچه داران مورد ایراد قرار گرفته است و از این جهت مصوبه اصلاحی با مصوبه پیشین مجلس تفاوتی نداشته و ثانیاً عدم تعیین تکلیف خسارت احتمالی حقاچه داران که محل ایراد دیگر شورا در این خصوص بوده همچنان باقی مانده است، لذا اصلاحیه کمیسیون رافع ایرادات شورای نگهبان در این خصوص نمی‌باشد.

ماده (۴۱) - باقی بودن ایراد

باتوجه به ابقاء بند الحاقی به ماده (۴۱) که براساس ایراد شورای نگهبان واجد بار مالی است، ایراد شورای نگهبان کماکان باقی است.

نتیجه

مصوبه کمیسیون در غالب موارد، رافع ایرادات شورای نگهبان به نظر می‌رسد. لیکن در مواردی نیز اصلاحات صورت پذیرفته رافع ایرادات مذکور به نظر نمی‌رسد که در متن گزارش مورد اشاره قرار گرفته است.